

Městská knihovna Loštice – rozbor činnosti za rok 2019

Městská knihovna Loštice zajišťuje pro obyvatele města pravidelné služby v oblasti půjčování knih a časopisů, informační služby ze všech oblastí dostupných prostřednictvím literatury a internetu. Pro místní knihovny střediska (Moravičany, Palonín, Pavlov) zajišťuje činnost v rámci uzavřených smluv mezi Městským úřadem Loštice a jednotlivými obecními úřady o zabezpečování knihovnických a informačních služeb. Tahle činnost pro místní knihovny znamená provést nákup nových knih, jejich technické zpracování, rozesílání výměnných souborů, metodickou pomoc knihovníkům, revize knižního fondu, opravy a odpisy knižního fondu a ostatní práce dle potřeby.

Loňský přechod na nový knihovnický systém Verbis a webový katalog Portaro podpořil nové trendy a technologie a byla tím získána možnost rychlého, jednoduchého a komplexního vyhledávání.

1. Služby čtenářům

Loštice:

Půjčovná doba pro čtenáře byla v MěK Loštice třikrát týdně v rozsahu 20 hodin s možností přístupu na internet v půjčovných dnech pondělí, středa a pátek do 18.00 hod.

Vzhledem k novému způsobu výpočtu statistiky, zaznamenala MěK Loštice v roce 2019 optický nárůst registrovaných čtenářů. Jsou započítáni i ti čtenáři, kteří v tomto roce knihy jen vrátili, ale už si nic nevypůjčili. Z tohoto důvodu je letos 407 čtenářů, z toho 98 dětí. To znamená v celkovém součtu +59 čtenářů.

I u výpůjček byl zaznamenán nárůst ve všech kategoriích včetně časopisů. Navýšení výpůjček časopisů je způsoben zvýšením počtu čtenářů, kteří si pravidelně půjčovali všechny odebírané časopisy.

Výpůjčky 2019	Loštice celkem	27825
	z toho naučná dospělá	1381
	beletrie	20531
	naučná děti	500
	beletrie děti	2151
	časopisy	3242
	jiné dokumenty	20

Návštěvníci knihovny:

Počet návštěvníků půjčoven, kulturních akcí a využívajících internet v knihovně byl 4431. Došlo k mírnému nárůstu fyzických návštěv půjčoven a studoven, ale podle tohoto nového výpočtu statistiky se zde projevil velký úbytek návštěvníků on-line služeb. Vzhledem k neuskutečnění se celoškolské akce, došlo i k úbytku v návštěvnících akcí kulturních.

Ty probíhají hlavně ve spolupráci s mateřskou školou a prvním stupněm základní školy. Jejich zaměření je po dohodě s vyučujícími.

Pokud jde o fyzické návštěvy knihovny, tak nastal mírný nárůst návštěvníků půjčoven a studoven a také přechodně nárůst ve využití internetu. Ten byl způsoben pravidelným využíváním internetového připojení chatařem, který neměl svůj přístup k internetu. Do knihovny na internet jinak přijdou návštěvníci jen v případě poruchy PC u nich doma, anebo pokud potřebují něco vytisknout.

Výpůjční činnost v místních knihovnách střediska:

	Moravičany	Palonín	Pavlov
výpůjčky	7032	890	510
čtenáři	149	19	17
návštěvníci	1426	144	186

Knihovna v Moravičanech vykázala velký nárůst v počtu registrovaných čtenářů a to dětských i dospělých. Je to způsobeno nejen nově registrovanými, ale i jiným systémem počítání statistiky oproti loňsku, kdy došlo k přechodu na nový knihovnický program. Ten byl nainstalován na podzim 2018 a výpočet statistiky na konci roku tak nefungoval, jak by měl.

Celková návštěvnost knihovny se i přes nárůst čtenářů oproti minulému roku snížila, bylo to způsobeno i uzavřením knihovny z důvodu její rekonstrukce.

Proběhlo celkem 11 kulturních akcí s celkovým počtem 137 návštěvníků.

Obecní úřad v Moravičanech zažádal o dotace, které získal v poloviční výši žádané částky a díky nim zrekonstruoval obecní knihovnu. Knihovna má teď novou podlahu, regály, výpůjční pult a také nový půjčovní PC, který pořídili už při přechodu na nový knihovnický program.

Výměnné cirkulační soubory byly z důvodu rekonstrukce omezeny, ale i přesto se paní knihovnice snažila pro své čtenáře sehnat žádané tituly. Došlo tudíž i k nárůstu výpůjček.

Obecní úřad i v roce 2019 vyčlenil na nákup nové literatury velkou částku peněžních prostředků, proto bylo do fondu knihovny uloženo celkem 247 svazků literatury. Z toho bylo 59 darem.

V knihovně v Paloníně se mírně zvedl počet registrovaných čtenářů, ale především výpůjčky a návštěvnost zaznamenaly krásný nárůst. Finanční prostředky na nákup literatury zůstaly stejné jako loni a tak bylo zakoupeno téměř stejné množství svazků literatury jako v roce 2018 a zapsány byly i 4 svazky literatury obdržené darem.

Místní knihovna v Pavlově má letos úbytek dospělých čtenářů a tím i v počtu výpůjček nastal mírný pokles. V této knihovně také zůstaly finanční prostředky na nákup nové literatury stejné jako v minulém roce a proto byl také zakoupen téměř stejný počet svazků jako v roce 2018 a jeden svazek knihovna obdržela darem. Ve výměnných souborech byly do této knihovny dodávány svazky novější literatury, pořízené za peníze z kraje.

2. Kulturní akce

Tyto akce proběhly v Městské knihovně v Lošticích a v Místní knihovně v Moravičanech.

Městská knihovna Loštice

Akce probíhají ve spolupráci se základní školou a mateřskou školou. Zaměření je připravováno podle požadavků učitelů a podle věku dětí.

V minulém roce proběhlo celkem 17 akcí, kterých se zúčastnilo 595 návštěvníků.

Čteme dětem v MŠ 1.- 4. oddělení

Knihy pro předškoláky

Noc s Andersenem

Lekce informativní výchovy 1.-5. třídy
Pohádka O staré botě ZŠ Loštice
Pasování na čtenáře
MŠ Sluníček - první návštěva knihovny
Karkulkování
Slavnostní předávání slabikářů dětem z prvního ročníku
Beseda - Vánoce ZŠ Pavlov

Místní knihovna Moravičany

Celkem proběhlo 11 akcí za účasti 137 návštěvníků.

Silvestrovské deskové hry v knihovně
Popletené pohádky – soutěž
Návštěva MŠ
Vylušti název knihy
Vylušti název knihy - Strašidýlko Stráša
Beseda 1. ročník ZŠ
Za přečtenou knihu korálka - vyhodnocení celoroční soutěže
Poznej léčivé rostliny
kvíz Cestování
Odpoledne deskových her

3. Budování a evidence knihovních fondů

Městská knihovna Loštice zajišťuje nákup a technické zpracování pro knihovny Loštice, Moravičany, Palonín a Pavlov a dále zajišťuje nákup výměnného fondu za peníze z olomouckého kraje. Finanční prostředky na nákup knih a časopisů jsou uloženy na účtech jednotlivých obecních úřadů, které potom faktury za nákup literatury proplácejí. Knihovníci MK Moravičany a MK Palonín si knihy nakupují sami podle požadavků svých čtenářů a sami si pak doklad o nákupu dají na svůj obecní úřad k proplacení. Pro MK Pavlov, vzhledem k omezeným financím, vybírám knihy od levných dodavatelů.

Přehled nákupu knihovních fondů v roce 2019: (hodnota knih je uvedena bez odečtu rabatu)

MěK Loštice – nákup za finanční prostředky MěÚ Loštice

Nákup knih	305 sv.	Kč 83.996,-
Knihy darem	20 sv.	Kč 4.057,-
Časopisy	12 titulů	Kč 13.284,-

Výměnný fond – nákup za finanční prostředky Olomouckého kraje

Nákup knih	159 sv.	Kč 53.244,-
Knihy darem	1 sv.	Kč 180,-

MK Moravičany – nákup za finanční prostředky OÚ Moravičany

Nákup knih	188 sv.	Kč 48.950,-
Knihy darem	59 sv.	Kč 14.970,-

MK Palonín – nákup za finanční prostředky OÚ Palonín

Nákup knih	53 sv.	Kč 6.874,-
Knihy darem	4 sv.	Kč 912,-

MK Pavlov – nákup za finanční prostředky OÚ Pavlov

Nákup knih	65 sv.	Kč 8.000,-
Knihy darem	1 sv.	Kč 299,-

Technické zpracování nakoupených svazků, které provádí knihovnice MěK Loštice, zahrnuje orazítkování knih, uložení do počítače, lepení a snímání čárových kódů, štítkování a balení do fólie, tisk knižních lístků, tisk přírůstkových seznamů, zápisy na kartu pohybu knižního fondu.

Knihovníci jednotlivých místních knihoven si sami zajišťují odvoz zpracovaných knih a předání faktury k proplacení na příslušném obecním úřadě. V případě, že si knihovníci sami nakoupí nové knihy, tak je dopraví do městské knihovny a po zpracování si je zase vyzvednou.

Všechny práce související s pobočkami jsou hrazeny z příspěvku Olomouckého kraje na regionální funkci knihoven. V roce 2019, stejně jako v roce předešlém, činil tento příspěvek 76.000,- Kč. Část tohoto příspěvku se proplatí Městu Loštice z MK TGM Šumperk oproti vystaveným fakturám za regionální práce. Z druhé části se financuje nákup nových knih do výměnného fondu pro místní knihovny.

4. Odpisy knižního fondu

MěK Loštice – celkem bylo odepsáno 828 svazků zastaralé a opotřebované literatury.

Výměnný fond – v minulém roce nebyl vyřazen žádný svazek.

MK Moravičany – dle návrhu knihovnice MK Moravičany a za výrazné pomoci knihovnice MěK Loštice p. Pyšné bylo na základě přivezených knižních lístků vyřazeno 572 svazků zastaralé a opotřebované literatury.

MK Palonín – v minulém roce bylo při revizi knižního fondu navrženo a poté vyřazeno 231 opotřebovaných a zastaralých svazků.

MK Pavlov – protože v knihovně jsou evidovány pouze novější svazky, nebyla žádná kniha vyřazena.

Všechny tyto vyřazené svazky byly odstraněny z počítačové databáze, vyjmuty knižní lístky z evidence a vyškrtnuty z přírůstkových seznamů, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

5. Cirkulační soubory

Jsou to soubory knih, které jsou na základě dodacího listu rozesílány mezi knihovnami, aby i v MK střediska měli čtenáři k dispozici více novější literatury. Knihy do souborů jsou vybírány z fondu Městské knihovny Loštice a ze svazků zakoupených z finančních prostředků Olomouckého kraje.

Tato výměna knih mezi knihovnami je smluvně zakotvena mezi jednotlivými obcemi v rámci knihovnických služeb. Jednotlivé soubory jsou na základě dodacích listů rozepisovány do knihoven na dobu jednoho roku. Potom se vracejí zpět do Loštic, kde buď zůstávají, nebo jsou zasílány do další knihovny. Cirkulace je prováděna na počítači a následně jsou tyto soubory zapsány na kartách pohybu knižního fondu jednotlivých knihoven.

V roce 2019 bylo z Městské knihovny Loštice zasláno do místních knihoven 19 souborů knih a počet svazků byl 485. Vraceno do Loštic bylo 45 souborů s celkovým počtem 999 svazků. Byla provedena cirkulace na počítači, poškozené svazky byly opraveny a vše bylo zapsáno na kartách pohybu knižního fondu.

6. Revize knižního fondu

Středisková knihovna je na základě knihovnického zákona povinna pravidelně provádět revize knižního fondu ve vlastní knihovně i v knihovnách svého střediska.

V loňském roce byla provedena revize knižního fondu v Místní knihovně Palonín. Před zahájením vlastní revize bylo nutno zkontrolovat stav knižních lístků v duplicitní evidenci a porovnat se stavem knižního fondu v počítači a na bílé kartě. Revize byla provedena kontrolou knižního fondu obce s kartotékou duplicitních knižních lístků a s evidencí půjčených svazků v půjčovním protokolu. Celkem bylo zrevidováno 1607 svazků, chyběly pouze 2 svazky, které chyběly již při minulé revizi. Byly proto odepsány i s dalšími 229 opotřebenými a zastaralými svazky. Stav na kartě knižního pohybu byl upraven – souhlasí se stavem v počítači. Protokolem o revizi knižního fondu byla revize uzavřena.

7. Meziknihovní výpůjční služba

Tato služba zahrnuje vyřizování požadavků čtenářů po knihách, které nejsou ve vlastním fondu knihovny a jsou proto vyžadovány z jiných knihoven. Především se jedná o studenty, kteří potřebují odbornou literaturu ke svému studiu, ale i o beletrii, o kterou mají čtenáři zájem.

Městská knihovna Loštice nejvíce spolupracuje s Vědeckou knihovnou v Olomouci a MK Moravičany.

V minulém roce bylo požadavků jiným knihovnám zaevidováno 32.

Požadavků z jiných knihoven bylo 52. Všechny požadavky byly vyřízeny kladně.

Knihovnice MK Moravičany využívala tuto službu z městských knihoven Loštice a Mohelnice a celkem si pro svoje čtenáře vypůjčila 387 svazků.

Od zavedení poplatku ve Vědecké knihovně Olomouc za zaslání každé zásilky, došlo ke značnému snížení požadované literatury.

8. Internet

Internet je k dispozici v knihovně v jejích půjčovných hodinách. V Paloníně a Pavlově nebyl zaevidovaný ani jeden návštěvník využívající těchto služeb.

Internet je dnes běžnou součástí každé domácnosti, a proto je jeho služeb v našich knihovnách využíváno jen zřídka.

9. Metodická činnost

Středisková knihovna Loštice řídí místní knihovny pouze metodicky. O všech ostatních otázkách v provozu knihovny rozhoduje příslušný obecní úřad. Středisková funkce je specifikována v jednotlivých smlouvách mezi MěÚ Loštice a příslušnými obecními úřady. Týká se nákupu a zpracování knih, výměnných souborů, revizí knižního fondu, odpisů opotřebované literatury, metodické pomoci atd.

Knihovníci střediska v průběhu celého roku úzce se střediskovou knihovnou spolupracují. Vzniklé problémy jsou okamžitě řešeny buď telefonicky, nebo vlastní návštěvou knihovny. Přitom si vyzvedávají výměnné soubory, přivážejí soubory určené k vrácení. Ke zpracování přivážejí nově zakoupenou literaturu a po zpracování si ji sami odvázejí.

V Lošticích 16. 1. 2020

Zpracovala: Hana Štenclová, knihovnice